

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/22-03/1
URBROJ: 613-20-22-9
Pazin, 20. rujna 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Istarska stranka
umirovljenika – Partito
Istriano dei pensionati
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2021.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2021.	15

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Istarske stranke umirovljenika – Partito Istriano dei pensionati (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Pojedini rashodi nisu iskazani u financijskim izvještajima ni evidentirani u poslovnim knjigama na računima propisanim računskim planom, što je utjecalo na strukturu rashoda. Tako su u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja evidentirani i iskazani rashodi za grafičke i tiskarske usluge u iznosu od 27.255,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru ostalih usluga te rashodi za najam reklamnih površina u iznosu od 14.564,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru usluga za zakupnine i najamnine.

Nadalje, u okviru usluga za zakupnine i najamnine evidentirani su i iskazani rashodi za korištenje poslovnog prostora (električna energija, komunalna naknada i naknada za uređenje voda) u ukupnom iznosu od 1.698,00 kn, koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za energiju odnosno komunalnih usluga.

U 2021. ručno su vođena dva blagajnička izvještaja. Evidentirano je početno stanje novca u blagajni na 1. siječnja 2021. u iznosu od 553,00 kn. U blagajničkim izvještajima evidentirane su uplate u blagajnu u iznosu od 11.000,00 kn koje se odnose na uplate gotovine podignute sa žiroračuna te isplate u iznosu od 11.372,00 kn koje se odnose na razne materijalne rashode (uredski materijal, sredstva za čišćenje, reprezentaciju, troškove službenog puta). Stanje novca u blagajni koncem 2021. iznosi 181,00 kn (kao i prema popisu imovine i obveza). Blagajnički maksimum utvrđen je u iznosu od 3.000,00 kn. O uplatama novca u blagajnu sastavljane su uplatnice, a za isplate novca iz blagajne isplatnice. Uplatnice i isplatnice su potpisane i kronološkim redom evidentirane u blagajničke izvještaje. Uz isplatnice je priložena dokumentacija, i to, između ostalog, računi dobavljača koji ne sadrže naziv, sjedište i osobni identifikacijski broj Stranke.

Nadalje, u 2021. naplaćena je redovna članarina u gotovu novcu u iznosu od 5.040,00 kn. Povjerenici Stranke za pojedina područja (jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) naplaćivali su članarinu u gotovu novcu pri čemu su vodili pomoćnu evidenciju pojedinačnih uplata i ispunjavali uplatnice (sadrže podatke o uplaćenom iznosu, imenu i prezimenu uplatitelja, razdoblje na koje se odnosi, datum uplate te potpis uplatitelja i povjerenika). Spomenute uplatnice ne sadrže redni broj, nisu upisane u blagajničke izvještaje niti su naplaćena sredstva članarine uplaćena u blagajnu. Povjerenici Stranke su naplaćena sredstva članarine uplatili na redovni račun Stranke (zbirno po područjima) ili predali Tajnici Stranke, koja ih je uplatila na redovni račun Stranke.

U poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana potraživanja od članova Stranke za nenaplaćene članarine i članske doprinose. Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 6.911,00 kn, a obveza plaćanja članarine utvrđena je Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju u iznosu od 30,00 kn godišnje. (točka 4. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Za primljene članarine i članske doprinose u iznosu od 6.911,00 kn nisu vođene evidencije ni izdavane potvrde. (točka 5. Nalaza)
- Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (korištenje privatnih vozila u službene svrhe, troškovi cestarina i parkiranja) u iznosu od 8.542,00 kn ostvarene su na temelju putnih naloga koji ne sadrže sve potrebne podatke. Isplate navedenih troškova obavljane su putem blagajne. U 2021. izdan je 51 putni nalog. Pojedini putni nalozi izdavani su za više mjeseci, a pojedini ne sadrže mjesto na koje se osoba upućuje. Pri obračunu, u pojedinim putnim nalogima nije naveden datum te vrijeme odlaska i povratka. Putni nalozi ne sadrže izvješće s puta te podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (nije navedena marka i registarska oznaka automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat). (točka 6. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana na Osnivačkoj skupštini održanoj u ožujku 2012. te je upisana u Registar političkih stranaka u prosincu 2012. Sjedište Stranke je Radnička 5, Pula. U tijeku je uređenje novog poslovnog prostora (Banovčeva 6, Pula) koji je Stranka dobila na korištenje u ožujku 2022.

Djelokrug Stranke određen je Programskom deklaracijom i Statutom. Programskom deklaracijom Stranke utvrđeni su programski ciljevi, i to: promicanje političkih i društvenih interesa svoga članstva, prije svega mirovinsko-invalidskih, zdravstvenih, socijalnih i drugih prava. U vezi s temeljnim opredjeljenjem, Stranka će se zalagati za aktivno uključivanje svojih članova u sve oblike političkog i drugog društvenog djelovanja, putem kojih će utjecati i neposredno pridonositi povoljnijem materijalnom i društvenom položaju umirovljenika, invalida i drugih građana. To podrazumijeva i sustavni utjecaj na odgovarajuće zakonodavno i drugo pravno normiranje odnosa u mirovinskom, invalidskom i zdravstvenom i socijalnom osiguranju, prava umirovljenika i invalida i osoba u potrebi tuđe pomoći na dostojne mirovine, kvalitetnu zdravstvenu i socijalnu zaštitu, kao prava koja proističu iz njihova minulog rada ili prava socijalno uređene države. Nadalje, Stranka se zalaže za demokratizaciju i Republiku Hrvatsku državu regija, kao socijalnu i pravnu državu s parlamentarnom demokracijom, s usmjerenjem na trajno širenje socijalnih, ekonomskih i svih suvremenih shvaćanja političkih sloboda i ljudskih prava. Također, zalaže se za očuvanje dobrih odnosa, tolerantnost i harmoniju življenja među svim etničkim grupama koje nastanjuju Istru i istarske otoke, kako bi ubuduće građani ovog prostora bili pošteđeni nemilih etničkih potresa. Stranka se zalaže za puno poštovanje temeljnih sloboda i prava čovjeka (slobode mišljenja, govora, javnog istupanja i udruživanja u političke i druge zajednice).

Statutom Stranke (iz ožujka 2012.) uređeni su naziv i sjedište Stranke, članstvo, unutarnje ustrojstvo i tijela stranke (način njihova izbora i opoziva, ovlasti, trajanje mandata), prestanak rada te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke.

Članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća Programsku deklaraciju i Statut Stranke. Odredbama članka 14. Statuta, između ostalog, utvrđeno je da je temeljni organizacijski oblik Stranke podružnica, koja može biti općinska i gradska. Odluku o osnivanju podružnica donosi Savjet te je u rujnu 2021. donio Odluku o osnivanju pet gradskih i devet općinskih podružnica. Izborne skupštine podružnica održane su u veljači i ožujku 2022.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su tijela, i to: Sabor, Savjet, Predsjedništvo, Predsjednik, Tajništvo i Garantni odbor. Mandat tijela je četiri godine.

Sabor čine članovi Savjeta i Garantnog odbora te delegati izabrani na skupštinama podružnica. Održava se najmanje jednom u dvije godine, a saziva ga Predsjedništvo. Obvezno se saziva nakon parlamentarnih izbora radi analize izbornih rezultata i izjašnjavanja o povjerenju Predsjedništvu. Sabor donosi Programsku deklaraciju i Statut, utvrđuje temeljna načela politike Stranke, razmatra i ocjenjuje rad Stranke, bira i razrješava Predsjednika i tri potpredsjednika te potvrđuje izbor članova Predsjedništva i Garantnog odbora.

Savjet je najviše tijelo Stranke između dva saziva Sabora, a čine ga Predsjedništvo, predsjednici podružnica te predsjednici zajednica podružnica. Utvrđuje političke stavove Stranke, donosi opće akte i odluke, imenuje i razrješava predsjednika i potpredsjednika Savjeta Stranke, imenuje i razrješava Glavnog tajnika i zamjenika Glavnog tajnika te usvaja financijski plan i završni račun.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke. Rukovodi i izvršava odluke Sabora i Savjeta, predlaže kandidate za parlamentarne, županijske, gradske i općinske izbore, imenuje i razrješava tajnike, a čine ga Predsjednik, zamjenik Predsjednika, tri potpredsjednika, Glavni tajnik te članovi Predsjedništva izabrani na skupštinama zajednice podružnica. Također, članovi Predsjedništva su župan i predsjednik Skupštine Istarske županije, ako su članovi Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, rukovodi Strankom između sjednica Predsjedništva, saziva Predsjedništvo, usklađuje i potiče rad tijela te obavlja i druge poslove za koje ga ovlasti Savjet ili Predsjedništvo. Osoba ovlaštena za predstavljanje i zastupanje u 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2022.) je Predsjednik Stranke Zdenko Pliško.

Tajništvo je izvršno tijelo koje čine Glavni tajnik i zamjenik Glavnog tajnika. Provodi politiku Stranke te osigurava provođenje odluka njezinih tijela, podnosi prijedloge odluka tijelima o svim pitanjima, upravlja imovinom, donosi unutarnje akte iz područja radnih odnosa, odluku o članarini te obavlja i druge poslove za koje ga ovlaste Savjet ili Predsjedništvo. Glavni tajnik sudjeluje u pripremi i radu tijela Stranke, osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke, saziva i predsjedava sjednicama Tajništva te obavlja i druge poslove za koje ga ovlaste Savjet ili Predsjedništvo.

Garantni odbor je nadzorno tijelo Stranke, a sastoji se od članova koje izaberu skupštine zajednica podružnica tako da svaka zajednica podružnica bira po jednog člana. Garantni odbor, između ostalog, nadzire materijalno-financijsko poslovanje te podnosi izvješće Savjetu za svaku kalendarsku godinu, donosi konačne odluke na žalbe unutar Stranke te odlučuje o usklađenosti svih odluka sa Statutom Stranke i donosi kodeks ponašanja.

Osim Statuta i Programske deklaracije donesen je Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke i Etički kodeks.

Koncem 2021. Stranka ima devet članova u predstavničkim tijelima četiri općine, tri grada i Istarske županije.

U 2021. Stranka nije imala zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka u poslovanju primjenjuje Statut, unutarnje akte i provedbene propise za neprofitne organizacije. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora.

Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke (iz prosinca 2017.) utvrđen je način stjecanja prihoda, plaćanje članarine, dostavljanje računovodstvenih podataka organizacijskih oblika Stranke (podružnice) te naknada putnih i drugih troškova. Garantni odbor je u veljači 2022. sastavio Izvešće o obavljenom nadzoru materijalno-financijskog poslovanja i statutarnosti odluka tijela Stranke za 2021., kojim je utvrđeno da je poslovanje u skladu sa zakonima i drugim propisima te Statutom Stranke.

Etičkim kodeksom (iz svibnja 2022.) utvrđena su načela ponašanja i postupanja članova Stranke u skladu sa Statutom Stranke i važećim zakonodavstvom Republike Hrvatske. Temeljne vrijednosti za koje se Stranka zalaže su sloboda, jednakost, tolerancija, solidarnost, društvo jednakih mogućnosti i vladavina prava. U svom djelovanju svaki član Stranke promicati će poštenje, pravednost, istinoljubivost i kulturu dijaloga. Etički kodeks sadrži odredbe o obavljanju stranačkih i javnih dužnosti, odredbe o čuvanju povjerljivih podataka, sprječavanju sukoba interesa, zabrani primanja darova, čuvanju ugleda Stranke, zabrani diskriminacije i prijavi kršenja kodeksa.

Vanjsku komunikaciju Stranka provodi održavanjem javnih skupova, medijskim aktivnostima (priopćenjima, davanjem izjava i održavanjem tiskovnih konferencija) te javnim priopćenjima na društvenim mrežama. Dokumenti i informacije o političkom djelovanju Stranke objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke. Za unutarnju komunikaciju koristi mobilne aplikacije i e-poštu.

Planiranje

Program rada i Financijski plan za 2021. doneseni su i usvojeni na sjednici Savjeta 28. prosinca 2020.

Financijskim planom planirani su ukupni prihodi u iznosu od 159.542,00 kn (u koje je uključen i preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 46.600,00 kn), rashodi u iznosu od 153.600,00 kn te višak prihoda u iznosu od 5.942,00 kn. Planirani prihodi (bez prenesenog viška prihoda iz prethodne godine) odnose se na prihode iz proračuna u iznosu od 93.642,00 kn i prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 19.300,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode sudjelovanja u izbornoj promidžbi u iznosu od 60.000,00 kn, druženja članova Stranke u iznosu od 31.100,00 kn, rashode podružnica u iznosu od 25.000,00 kn, putne troškove u iznosu od 9.000,00 kn, energiju, vodu i telefon u iznosu od 6.200,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 6.000,00 kn, bankarske, poštanske i knjigovodstvene usluge u iznosu od 4.300,00 kn i druge rashode u iznosu od 12.000,00 kn.

Godišnjim programom rada planirani su ciljevi Stranke koji se odnose na: kontinuirani rad na učlanjenju novih članova; pružanje pomoći podružnicama Stranke; osnivanje podružnice u najmanje jednom gradu i jednoj općini; održavanje najmanje dvije konferencije za medije godišnje; unaprjeđenje suradnje s političkim partnerima; podržavanje inicijativa za poboljšanje položaja umirovljenika i socijalno ugroženih skupina građana; zalaganje za povećanje smještajnih kapaciteta u domovima za starije; otvaranje dnevnih centara za umirovljenike, klubova umirovljenika i drugih oblika skrbi; zalaganje za sve oblike palijativne skrbi na području Istarske županije; kvalitetniju zdravstvenu zaštitu i pomoć u kući starijim i nemoćnim osobama; zalaganje za unaprjeđenje svih oblika institucionalne skrbi za starije i nemoćne osobe te ukazivanje na pojave zanemarivanja i zlostavljanja starijih i nemoćnih osoba.

U suradnji s političkim partnerima zalagati se za unaprjeđenje gospodarstva, naročito strateških projekata Istarske županije, raditi na ideji decentralizacije i regionalnog preustroja države u kojoj će Istra biti regija, kao i zalagati se za uvođenje zavičajne nastave u odgojno-obrazovne ustanove.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima koji određuju računovodstveno poslovanje neprofitnih organizacija.

Za 2021. sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, s priložima (Program rada i Financijski plan za 2022. te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine), dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Program rada i Financijski plan za 2021. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (travanj 2022.) te nisu uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja, ali su objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 131.995,00 kn, što je 55.496,00 kn ili 72,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane (bez prenesenog viška prihoda iz prethodne godine) veći za 19.053,00 kn ili 16,9 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	u kn
				Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	63.699,00	81.670,00	128,2
2.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	11.780,00	6.911,00	58,7
3.	Drugi prihodi	1.020,00	43.414,00	4 256,3
	Ukupni prihodi	76.499,00	131.995,00	172,5

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 81.670,00 kn ili 61,9 %. Drugi prihodi iznose 50.325,00 kn i čine 38,1 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, najznačajnije odstupanje odnosi se na druge prihode koji su veći za 42.394,00 kn ili 4 156,3 %, zbog ostvarene naknade troškova izborne promidžbe.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 81.670,00 kn odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke, koji su ostvareni na temelju odredaba članaka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, a sredstva se raspoređuju razmjerno broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu navedenog Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Stranka je na redovnim izborima članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izborima općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika, koji su održani u svibnju 2017., osvojila osam mjesta u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od čega jedno mjesto na pola mandata. Nakon održanih redovnih izbora članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izbora općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika (dalje u tekstu: lokalni izbori), koji su održani u svibnju 2021., Stranka ima devet mjesta u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 6.911,00 kn. Odnose se na redovne članarine u iznosu od 5.040,00 kn i članarine koje su uplatili članovi Stranke koji primaju naknadu za obavljanje funkcija u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.871,00 kn. Odredbama Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, između ostalog, utvrđeno je da su svi članovi Stranke koji su izabrani na izbornim listama Stranke u zakonodavna i predstavnička tijela i organe vlasti i javne uprave (ako za obnašanje tih funkcija dobivaju plaću ili naknadu), obvezni 3,0 % svojih godišnjih naknada uplatiti Stranci. Također je propisano da Tajništvo Stranke donosi odluku o članarini, koja iznosi 30,00 kn.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 43.414,00 kn odnose se na naknade troškova izborne promidžbe. Naknade u iznosu od 40.914,00 kn primljene su na posebne račune nositelja koalicijskog ugovora (Istarski demokratski sabor) i posebne račune kandidata za općinske načelnike, gradonačelnike i župana i njihovih zamjenika te je pripadajući dio naknade raspoređen političkim strankama – koalicijskim partnerima u skladu sa završnim obračunima. Pripadajući dio naknade troškova izborne promidžbe ostvaren je iz proračuna Istarske županije u iznosu od 20.261,00 kn, Grada Pule – Pola u iznosu od 12.657,00 kn, Grada Labina u iznosu od 5.278,00 kn, Općine Marčana u iznosu od 1.500,00 kn i Općine Ližnjan – Lisignano u iznosu od 1.218,00 kn.

Ostvareni su na temelju odluka spomenutih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o određivanju visine naknade troškova izborne promidžbe za lokalne izbore u skladu s konačnim rezultatima izbora prema broju ostvarenih mandata te odlukama Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe (za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika i za izbor zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno iz reda pripadnika hrvatskog naroda te za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave). U okviru navedenih prihoda u poslovnim knjigama nije evidentiran pripadajući dio naknade troškova izborne promidžbe Općine Raša u iznosu od 4.568,00 kn i Općine Barban u iznosu od 1.722,00 kn. Ispravak je u poslovnim knjigama obavljen u lipnju 2022. tijekom obavljanja revizije. Sredstva Grada Poreča – Parenzo u iznosu od 2.500,00 kn prenesena su s posebnog računa Stranke za financiranje izborne promidžbe.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 225.401,00 kn, što je 192.550,00 kn ili 586,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 71.801,00 kn ili 46,7 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	29.370,00	220.741,00	751,6
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	1.303,00	184.616,00	14 168,5
1.2.	Drugi materijalni rashodi	28.067,00	36.125,00	128,7
2.	Rashodi amortizacije	0,00	3.156,00	-
3.	Financijski rashodi	1.181,00	1.504,00	127,3
4.	Rashodi za donacije (pomoći)	2.300,00	0,00	-
	Ukupni rashodi	32.851,00	225.401,00	686,1
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	76.499,00	131.995,00	172,5
	Višak prihoda	43.648,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	93.406,00	-

Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi koji su ostvareni u iznosu od 220.741,00 kn ili 97,9 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije i financijski rashodi) iznose 4.660,00 kn ili 2,1 % ukupnih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno više ostvareni su rashodi za promidžbu i informiranje za 183.313,00 kn jer su u 2021. održani lokalni izbori.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni u iznosu od 184.616,00 kn odnose se na rashode za izbornu promidžbu za lokalne izbore (na temelju međustranačkih ugovora) u iznosu od 174.187,00 kn i rashode za izbornu promidžbu za lokalne izbore u Gradu Poreču – Parenzo na kojima je Stranka nastupila samostalno u iznosu od 10.429,00 kn.

Stranka je u travnju 2021. s političkim strankama – koalicijskim partnerima (Istarskim demokratskim saborom, Zelenim savezom i Socijaldemokratskom partijom Hrvatske) zaključila 12 međustranačkih ugovora o financiranju izborne promidžbe za lokalne izbore koji su održani u svibnju 2021. Ugovorima su, između ostalog, utvrđeni način financiranja izborne promidžbe, raspodjele troškova financiranja izborne promidžbe i naknade troškova izborne promidžbe te da će posebne račune za financiranje izborne promidžbe otvoriti Istarski demokratski sabor (kao nositelj koalicijskog ugovora) uz obvezu dostave izvještaja Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Nadalje, utvrđeno je da će sve troškove financiranja izborne promidžbe podmiriti Istarski demokratski sabor te u roku od 90 dana od predaje konačnih financijskih izvještaja za financiranje izborne promidžbe obvezno izraditi završni obračun i utvrditi udjel svake političke stranke – koalicijskog partnera u ukupnim troškovima izborne promidžbe, i to ovisno o ostvarenom broju mjesta u predstavničkom tijelu pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave; ako pojedina politička stranka – koalicijski partner ne ostvari nijedno mjesto u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, oslobađa se sudjelovanja u troškovima izborne promidžbe; naknada troškova izborne promidžbe rasporedit će se političkim strankama – koalicijskim partnerima u skladu sa završnim obračunima; ako sredstva naknade troškova izborne promidžbe nisu dostatna za pokriće udjela u troškovima, političke stranke – koalicijski partneri obvezni su podmiriti preostale troškove.

Prema obračunima troškova na temelju međustranačkih ugovora koje je sastavio nositelj međustranačkih ugovora (Istarski demokratski sabor), udjel Stranke u troškovima izborne promidžbe iznosi 182.317,00 kn, a odnose se na oglašavanje putem elektroničkih i tiskanih medija, najam plakatnih površina te grafičke i tiskarske usluge. Nakon umanjenja za pripadajući dio naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 47.204,00 kn, obveza za uplatu nositelju međustranačkih ugovora iznosi 135.113,00 kn. Do konca 2021. Stranka je s redovnog računa podmirila dio obveze nositelju međustranačkih ugovora u iznosu od 43.309,00 kn te obveza Stranke koncem 2021. iznosi 91.804,00 kn. Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala i u financijskim izvještajima iskazala rashode za izbornu promidžbu za lokalne izbore u iznosu od 174.187,00 kn ili 8.130,00 kn manje u odnosu na završne obračune; obveze prema nositelju međustranačkog ugovora u iznosu od 89.965,00 kn ili 1.839,00 kn manje u odnosu na završne obračune te prihode od naknada troškova izborne promidžbe u iznosu od 40.914,00 kn ili 6.290,00 kn manje u odnosu na završne obračune. U lipnju 2022. Stranka je s Istarskim demokratskim saborom uskladila međusobna potraživanja i obveze te je evidentirala ispravke u poslovnim knjigama u skladu s obračunima.

Rashodi za izbornu promidžbu za lokalne izbore u Gradu Poreču – Parenzo ostvareni u iznosu od 10.429,00 kn odnose se na emitiranje spotova, najam displeja, zakup javnih površina, troškove službenog puta i tisak plakata. Prema Izvješću o provedenom nadzoru financiranja izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje je izradilo Državno izborni povjerenstvo, ukupni troškovi promidžbe iznosili su 10.475,00 kn (od toga financijski rashodi u iznosu od 46,00 kn, koji su u poslovnim knjigama evidentirani na propisanom računu). Nadzorom je utvrđeno da je Stranka otvorila poseban račun za financiranje izborne promidžbe, dostavila u roku financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe, nije prekoračila ukupni dopušteni iznos troškova izborne promidžbe, ali nije dostavila izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe, izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješće o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne promidžbe u skladu s odredbom članka 58., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima. Poseban račun zatvoren je u lipnju 2021.

S obzirom na to da je Stranka ostvarila pravo na naknadu troškova izborne promidžbe Grada Poreča – Parenzo, u kolovozu 2021. ponovo je otvorila poseban račun te ga je po primitku naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 2.500,00 kn u listopadu 2021. zatvorila.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 36.125,00 kn odnose se na reprezentaciju u iznosu od 16.697,00 kn, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (troškovi službenih putovanja) u iznosu od 8.242,00 kn, intelektualne i osobne usluge (knjigovodstvene usluge) u iznosu od 4.750,00 kn, zakupnine i najamnine (troškovi električne energije, komunalne i naknade za uređenje voda) u iznosu od 1.698,00 kn, uredski i ostali materijal u iznosu od 1.512,00 kn, druge usluge u iznosu od 1.180,00 kn i druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 2.046,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 3.156,00 kn odnose se na obračunanu amortizaciju za imovinu u uporabi u skladu s propisima.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 1.504,00 kn odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa (od toga se 46,00 kn odnosi na troškove financiranja izborne promidžbe).

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 93.406,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 68.385,00 kn te manjak za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 25.021,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 64.944,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	13.176,00	9.648,00	73,2
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	553,00	181,00	32,7
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	12.623,00	9.467,00	75,0
2.	Financijska imovina	55.209,00	55.296,00	100,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	55.209,00	55.296,00	100,2
	Ukupno imovina	68.385,00	64.944,00	95,0
3.	Obveze	0,00	89.965,00	-
3.1.	Obveze za rashode	0,00	89.965,00	-
4.	Vlastiti izvori	68.385,00	-25.021,00	- 36,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	68.385,00	64.944,00	95,0

U odnosu na prethodnu godinu najveća odstupanja odnose se na povećanje obveza za 89.965,00 kn zbog održanih lokalnih izbora te smanjenje vlastitih izvora za 93.406,00 kn zbog ostvarenog manjka prihoda koncem 2021.

Nefinancijska imovine iskazana je u vrijednosti od 9.648,00 kn. Odnosi se na klima uređaj u vrijednosti od 9.467,00 kn te pogrešno iskazana novčana sredstva u blagajni u iznosu od 181,00 kn (koja su u poslovnim knjigama pravilno evidentirana na računima financijske imovine).

Financijska imovina u iznosu od 55.296,00 kn odnosi se na novčana sredstva na računu.

Obveze u iznosu od 89.965,00 kn odnose se na obveze prema političkoj stranci – koalicijskom partneru (Istarskom demokratskom saboru) na temelju međustranačkih ugovora. Manje su iskazane za 1.839,00 kn te je ispravak obavljen u lipnju 2022. u tijeku obavljanja revizije. Do travnja 2022. podmirene su obveze u iznosu od 16.356,00 kn.

Vlastiti izvori koncem 2021. iskazani u negativnom iznosu od 25.021,00 kn odnose se na manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 17. ožujka do 20. rujna 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
6. Statut (ožujak 2012.)
7. Financijski plan za 2021. (prosinac 2020.)
8. Godišnji program rada za 2021. (prosinac 2020.)
9. Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke (prosinac 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihode od članarina i članskih doprinosa te rashode.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

1.1. Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u prosincu 2012. upisom u Registar političkih stranaka. Djelokrug Stranke određen je Programskom deklaracijom i Statutom. Programskom deklaracijom Stranke utvrđeni su programski ciljevi, a Statutom Stranke (iz ožujka 2012.) uređeni su naziv i sjedište Stranke, članstvo, unutarnje ustrojstvo i tijela stranke (način njihova izbora i opoziva, ovlasti, trajanje mandata), prestanak rada te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke. Odredbama članka 14. Statuta, između ostalog, utvrđeno je da je temeljni organizacijski oblik Stranke podružnica, koja može biti općinska i gradska, a odluku o osnivanju podružnica donosi Savjet.

Savjet je u rujnu 2021. donio Odluku o osnivanju pet gradskih i devet općinskih podružnica. Izborne skupštine podružnica održane su u veljači i ožujku 2022.

Uvidom u Registar političkih stranaka (srpanj 2022.) utvrđeno je da ustrojstveni oblici (gradske i općinske podružnice) nisu upisani u spomenuti Registar. Odredbama članka 8. Zakona o političkim strankama, između ostalog, utvrđeno je da je politička stranka dužna prijaviti osnivanje i djelovanje svojih ustrojstvenih oblika (podružnice, ogranci) Ministarstvu uprave (od srpnja 2020. Ministarstvu pravosuđa i uprave, prema Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, Narodne novine 85/20) u roku 15 dana od dana osnivanja.

Državni ured za reviziju nalaže prijaviti osnivanje i djelovanje podružnica Stranke Ministarstvu pravosuđa i uprave u skladu s odredbama Zakona o političkim strankama.

1.2. *Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju koji se odnosi na prijavu osnivanja podružnica Stranke Ministarstvu pravosuđa i uprave.*

2. Sustav unutarnjih kontrola

2.1. Prema odredbi članka 3., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Knjigovodstvene usluge (između ostalog, vođenje poslovnih knjiga te izrada godišnjih izvještaja) obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora. Ovjeravanje knjigovodstvenih isprava obavlja Predsjednik Stranke.

Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke (iz prosinca 2017.) utvrđen je način stjecanja prihoda, plaćanje članarine, neplaćanje članarine i drugih članskih obveza, dostavljanje računovodstvenih podataka organizacijskih oblika Stranke (podružnice) te naknada putnih i drugih troškova, a nisu utvrđena pravila u vezi sa zaprimanjem i ovjerom financijske dokumentacije te odobravanjem i izvršavanjem plaćanja, kako bi se smanjio rizik nastanka pogrešaka te postupak kolanja dokumentacije između Stranke i pravne osobe koja vodi računovodstvene poslove.

Prema odredbama članka 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, uspostavom kontrolnih aktivnosti koje se temelje na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama osigurava se ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu. Isto tako, kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu. Garantni odbor je u veljači 2022. sastavio Izvješće o obavljenom nadzoru materijalno-financijskog poslovanja i statutarnosti odluka tijela Stranke za 2021. u kojem je navedeno da nisu utvrđene nepravilnosti.

Stranka nije u potpunosti uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola, a posljedica slabosti sustava su revizijom utvrđene nepravilnosti vezane za djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje (u dijelu koji se odnosi na evidentiranje i iskazivanje poslovnih događaja te poslovanje gotovim novcem), prihode od članarina i članske doprinose te rashode.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke.

2.2. *Stranka prihvaća preporuku Državnog ureda za reviziju u vezi s uspostavljanjem učinkovitog sustava unutarnjih kontrola.*

3. Planiranje

3.1. Godišnji program rada i Financijski plan za 2021. doneseni su i usvojeni na sjednici Savjeta Stranke 28. prosinca 2020.

Financijskim planom planirani su ukupni prihodi u iznosu od 159.542,00 kn (u koje je uključen i preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 46.600,00 kn), rashodi u iznosu od 153.600,00 kn te višak prihoda u iznosu od 5.942,00 kn. Planirani prihodi (bez prenesenog viška prihoda iz prethodne godine) odnose se na prihode iz proračuna u iznosu od 93.642,00 kn i prihode od članarina u iznosu od 19.300,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode sudjelovanja u izbornoj promidžbi u iznosu od 60.000,00 kn, druženja članova Stranke u iznosu od 31.100,00 kn, rashode podružnica u iznosu od 25.000,00 kn, putne troškove u iznosu od 9.000,00 kn, energiju, vodu i telefon u iznosu od 6.200,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 6.000,00 kn, bankarske, poštanske i knjigovodstvene usluge u iznosu od 4.300,00 kn i druge rashode u iznosu od 12.000,00 kn.

Iz navedenog proizlazi da rashodi nisu planirani najmanje na razini skupine iz Računskog plana za neprofitne organizacije.

Odredbom članka 12., stavka 1. i članka 13., stavka 1. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije, između ostalog, sastoji od plana prihoda i rashoda koji se priprema najmanje na razini skupine iz Računskog plana za neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati plan prihoda i rashoda najmanje na razini skupine iz Računskog plana za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 131.995,00 kn, što je 19.053,00 kn ili 16,9 % više od plana (bez prenesenog viška prihoda iz prethodne godine), dok su ukupni rashodi ostvareni u iznosu od 225.401,00 kn, što je 71.801,00 kn ili 46,8 % više od plana. Odredbama članka 5., stavka 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 19. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se izmjene i dopune financijskog plana provode tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana; izmjene i dopune financijskog plana obvezno se provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije je ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza.

Državni ured za reviziju nalaže realnije planiranje prihoda i rashoda, odnosno u slučaju značajnijih odstupanja tijekom godine donijeti izmjene i dopune financijskog plana, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Godišnjim programom rada (za 2021.) planirani su ciljevi Stranke koji se, između ostalog, odnose na kontinuirani rad na učlanjenju novih članova, pružanje pomoći podružnicama Stranke, osnivanje novih podružnica, unaprjeđenje suradnje s političkim partnerima te poboljšanje položaja umirovljenika i socijalno ugroženih skupina građana.

Program rada, osim ciljeva, sadrži i aktivnosti koje Stranka namjerava provesti, ali uz aktivnosti nisu navedeni planirani rashodi prema vrstama i iznosima te izvori financiranja.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada uz opis aktivnosti navesti planirane rashode za svaku aktivnost prema vrsti i izvorima financiranja te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.

- 3.2. *Stranka prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju koji se odnose na sastavljanje plana prihoda i rashoda najmanje na razini skupine računskog plana za neprofitne organizacije i realnije planiranje prihoda i rashoda te preporuku u vezi s godišnjim programom rada.*

4. Računovodstveno poslovanje

- 4.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Utvrđene nepravilnosti odnose se na evidentiranje i iskazivanje poslovnih događaja te poslovanje gotovim novcem.

Pojedini rashodi nisu iskazani u financijskim izvještajima ni evidentirani u poslovnim knjigama na računima propisanim računskim planom, što je utjecalo na strukturu rashoda. Tako su u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja evidentirani i iskazani rashodi za grafičke i tiskarske usluge u iznosu od 27.255,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru ostalih usluga te rashodi za najam reklamnih površina u ukupnom iznosu od 14.564,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru usluga za zakupnine i najamnine. Nadalje, u okviru usluga za zakupnine i najamnine evidentirani su i iskazani rashodi za korištenje poslovnog prostora (električna energija, komunalna naknada i naknada za uređenje voda) u ukupnom iznosu od 1.698,00 kn, koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za energiju odnosno komunalnih usluga.

Prema odredbi članka 9., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Prema odredbi članka 6., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode,

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode na propisanim računima računskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Stranka, osim putem žiroračuna, obavlja poslovanje i gotovim novcem. Blagajničko poslovanje vodi Tajnica Stranke, a u 2021. ručno su vođena dva blagajnička izvještaja (ožujak – lipanj i srpanj – prosinac 2021.). Evidentirano je početno stanje novca u blagajni na 1. siječnja 2021. u iznosu od 553,00 kn. U blagajničkim izvještajima evidentirane su uplate u iznosu od 11.000,00 kn koje se odnose na uplate gotovine podignute sa žiroračuna te isplate u iznosu od 11.372,00 kn koje se odnose na razne materijalne rashode (uredski materijal, sredstva za čišćenje, reprezentaciju, troškove službenog puta). Stanje novca u blagajni koncem 2021. iznosi 181,00 kn (kao i prema popisu imovine i obveza). Blagajnički maksimum utvrđen je u iznosu od 3.000,00 kn. O uplatama novca u blagajnu sastavljane su uplatnice, a za isplate novca iz blagajne isplatnice. Uplatnice i isplatnice su potpisane i kronološkim redom evidentirane u blagajničke izvještaje. Uz isplatnice je priložena dokumentacija, i to, između ostalog, računi dobavljača koji ne sadrže naziv, sjedište i osobni identifikacijski broj Stranke.

Nadalje, u 2021. naplaćena je redovna članarina u gotovu novcu u iznosu od 5.040,00 kn. Povjerenici Stranke za pojedina područja (jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) naplaćivali su članarinu u gotovu novcu pri čemu su vodili pomoćnu evidenciju pojedinačnih uplata i ispunjavali uplatnice (sadrže podatke o uplaćenom iznosu, imenu i prezimenu uplatitelja, razdoblje na koje se odnosi, datum uplate te potpis uplatitelja i povjerenika).

Spomenute uplatnice ne sadrže redni broj, nisu upisane u blagajničke izvještaje niti su naplaćena sredstva članarine uplaćena u blagajnu. Povjerenici Stranke su naplaćena sredstva članarine uplatili na redovni račun Stranke (zbirno po područjima) ili predali Tajnici Stranke, koja ih je uplatila na redovni račun Stranke. Odredbama članka 19. Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, između ostalog, utvrđeno je da su organizacijski dijelovi Stranke koji nemaju račune dužni voditi svoje financijsko poslovanje putem uplatnica/isplata koje redosljedom upisuju u blagajnički izvještaj; navedene izvještaje dužni su dostaviti Predsjedništvu Stranke najkasnije do 15. siječnja tekuće godine.

Odredbama članka 7., stavka 1. i članka 8., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da se računovodstvo neprofitnih organizacija treba temeljiti na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija; neprofitna organizacija dužna je prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva. Također, odredbama članaka 14. i 17. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da neprofitna organizacija uz ostale poslovne knjige, obvezno vodi i knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge). Evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama, a knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj. Odredbama članka 54. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da se u knjigu blagajne kronološkim redom unose podaci o gotovinskim uplatama i isplatama, a knjiga blagajne sadrži najmanje sljedeće podatke: redni broj, datum, broj i oznaku knjigovodstvene isprave, opis poslovne promjene te iznos gotovinske novčane transakcije.

Državni ured za reviziju nalaže isplate iz blagajne obavljati na temelju vjerodostojne dokumentacije (račun mora sadržavati naziv i sjedište Stranke te osobni identifikacijski broj), ustrojiti blagajničko poslovanje za naplaćene prihode od članarina u gotovu novcu te pri svakoj uplati i isplati novca sastavljati blagajničke uplatnice i isplata sa svim propisanim podacima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana potraživanja od članova Stranke za nenaplaćene članarine i članske doprinose. Prema odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, potraživanja za prihode poslovanja, između ostalog, su i potraživanja za članarine i članske doprinose.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja od članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

4.2. *Stranka prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju koji se odnose na računovodstveno poslovanje (između ostalog, evidentiranje pojedinih rashoda prema računima računskog plana za neprofitne organizacije, isplate iz blagajne na temelju vjerodostojne dokumentacije).*

5. Prihodi od članarina i članskih doprinosa

5.1. Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 6.911,00 kn. Odnose se na redovne članarine u iznosu od 5.040,00 kn i članarine koje su uplatili članovi Stranke koji primaju naknadu za obavljanje funkcija u predstavničkim tijelima jedinica lokalne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.871,00 kn. Prema odredbama Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju, između ostalog, visina redovne članarine iznosi 30,00 kn godišnje; blagajnici ustrojstvenih oblika dužni su prikupljati članarine i druge prihode Stranke od članova te su obvezni voditi evidenciju o svim prikupljenim sredstvima i najmanje jednom godišnje o tome podnijeti pismeni izvještaj predsjedništvu ustrojstvenog oblika Stranke (podružnice Stranke ustrojene su u 2022.); za uplaćenu članarinu i članski doprinos blagajnik mora izdati potvrdu; svi članovi koji su izabrani na izbornim listama Stranke u zakonodavna i predstavnička tijela i organe vlasti i javne uprave, ako za obnašanje tih funkcija dobivaju plaću ili naknadu, obvezni su 3,0 % svojih godišnjih naknada uplatiti Stranci te vijećnici i drugi dužnosnici svoje obveze uplaćuju na račun Stranke. Povjerenici Stranke koji su obavljali naplatu članarine u gotovu novcu vodili su evidencije (ručno ili u Word dokumentu), koje sadrže ime i prezime uplatitelja.

Za primljene članarine i članske doprinose nisu vođene evidencije ni izdavane potvrde. Odredbama članka 20. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, između ostalog, propisano je da su političke stranke dužne voditi evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa i izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa. Sadržaj evidencije i potvrda o primitku članarina propisani su odredbama članka 3. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješće o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže voditi evidenciju o primljenim članarinama i članskim doprinosima te izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, *Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke.*

5.2. *Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju koji se odnosi na prihode od članarina i članskih doprinosa te navodi da će voditi evidenciju primljenih članarina i članskih doprinosa i izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa na razini podružnica.*

6. Rashodi

6.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 225.401,00 kn, što je 192.550,00 kn ili 586,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne rashode koji su ostvareni u iznosu od 220.741,00 kn ili 97,9 % ukupnih rashoda u okviru kojih su i naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa te rashodi za zakupnine i najamnine.

Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa ostvarene u iznosu od 8.542,00 kn odnose se na korištenje privatnih vozila u službene svrhe, troškove cestarina i parkiranja. Isplate navedenih troškova obavljane su putem blagajne. U 2021. izdan je 51 putni nalog. Pojedini putni nalozi izdavani su za više mjeseci, a pojedini ne sadrže mjesto na koje se osoba upućuje. Pri obračunu, u pojedinim putnim nalogima nije naveden datum te vrijeme odlaska i povratka. Putni nalozi ne sadrže izvješće s puta te podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (nije navedena marka i registarska oznaka automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat).

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak, izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karate ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirjenja izdataka.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati naknade za korištenje privatnih vozila u službene svrhe na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga, u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.

U okviru rashoda za zakupnine i najamnine iskazani su troškovi električne energije, komunalne naknade i naknade za uređenje voda u iznosu od 1.698,00 kn. Prema obrazloženju Predsjednika, Stranka je od 2014. do rujna 2021. za obavljanje svojih aktivnosti koristila poslovni prostor u Radničkoj 5, Pula u vlasništvu jedinice lokalne samouprave koji je navedena lokalna jedinica dala na korištenje jednoj udruzi. Na temelju usmenog dogovora između Stranke i navedene udruge, prihvaćeno je da Stranka plaća rashode za električnu energiju, komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda. Ugovor o zakupu poslovnog prostora Stranka nije zaključila s udruгом niti s jedinicom lokalne samouprave u čijem vlasništvu se nalazi korišteni poslovni prostor. Tijekom navedenog razdoblja, poslovni prostor Stranka je koristila bez naknade, a navedena udruga je Stranci fakturirala rashode za električnu energiju, komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda. U 2021. Stranka je zaprimila dva računa (jedan za razdoblje lipanj – prosinac 2020. i drugi za razdoblje siječanj – rujna 2021.). U ožujku 2022. na temelju ugovora o korištenju poslovnog prostora zaključenog s Gradom Pula – Pola, Stranka je dobila na korištenje novi poslovni prostor (Banovčeva 6, Pula) površine 32 m². Ugovorena je mjesečna naknada u iznosu od 480,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost na vrijeme od pet godina (u tijeku je uređenje navedenog poslovnog prostora).

Korištenje poslovnog prostora bez naknade predstavlja donaciju u obliku usluga, jer u smislu članka 2., točke 8. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, dobrovoljni prilozi ili donacije, između ostalog, znače povremene ili redovite uplate kojima fizičke i pravne osobe, političkim strankama dobrovoljno pružaju usluge. Prema odredbama članka 18. navedenog Zakona, za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.) fizičke i pravne osobe dužne su izdati potvrdu na kojoj će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojoj je naznačeno da glasi na političku stranku odnosno na nezavisnog zastupnika ili nezavisnog vijećnika. Nadalje, odredbama članka 46. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, između ostalog, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od humanitarnih te drugih neprofitnih organizacija i jedinica samouprave, osim u slučajevima i na način propisan ovim Zakonom.

Državni ured za reviziju mišljenja je da je Stranka s jedinicom lokalne samouprave i udrugom trebala urediti pitanje u vezi s korištenjem poslovnog prostora prije početka korištenja.

- 6.2. *Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju koji se odnosi na izdavanje i obračun putnih naloga te navodi da će naknade za korištenje privatnih vozila u službene svrhe obračunavati i isplaćivati na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga. U vezi s korištenjem poslovnog prostora, Stranka navodi da je navedeno riješeno u 2022. zaključivanjem ugovora.*